

Ph.d.erne skal bidrage til vækst i virksomhederne

Af Erik Jylling, formand for AC

Universiteterne nåede i 2010 målet om at optage 2400 ph.d.ere om året, og det giver Danmark gode forudsætninger for også i de kommende år at levere mere forskning af international klasse og dermed øge innovationen og væksten. Men succesen skaber også nye udfordringer, som vi desværre ikke slipper for at forholde os til. For hvordan sikrer vi, at en del af de mange nye ph.d.ere rent faktisk kommer til at bidrage til at skabe innovation og vækst i virksomhederne? Og hvordan skal det øgede optag finansieres efter 2012, når globaliseringsmidlerne løber ud?

Formålet med ph.d.-satsningen har været at uddanne forskere nok til kunne forøge den samlede forskningsindsats i takt med stigningen i forskningsmidlerne. En del af de nye ph.d.ere skal ansættes på universiteterne og fortsætte deres forskning som adjunkter og lektorer, men set fra AC har det aldrig været meningen, at alle de nye ph.d.ere skulle være universitetsforskere. I stedet skal en væsentlig del af ph.d.erne ansættes i job, hvor de bidrager til at skabe mere forskning, innovation og vækst i virksomhederne. Men aktuelt er den konkrete udfordring, at der ikke er kommet så mange ekstra forskningsjob i den private sektor som forventet.

En fælles kampagne for flere ph.d.ere i virksomhederne

AC foreslår derfor en fælles målrettet kampagne for få ansat flere unge ph.d.ere i virksomhederne, så de unge forskere kan bruge deres uddannelse, og så samfundet kan få glæde af investeringen. Kampagnen skal først og fremmest bidrage til at styrke virksomhedernes forskning og innovation, og den skal særligt være rettet mod de virksomheder, som i forvejen er innovative, men som måske mangler en ekstra ressource og kompetence for at komme i gang med selv at forske eller indgå i et forskningssamarbejde. Derudover skal kampagnen bidrage til at sikre at de unge forskere bruger deres ny erhvervede kompetencer i job, der kræver mere end en kandidatuddannelse.

Der har på det seneste været en diskussion i pressen om risikoen for arbejdsløshed blandt ph.d.erne. Det er ikke AC's vurdering, at ph.d.erne generelt set er truet af arbejdsløshed, for langt de fleste af dem skal nok få job på kandidatarbejdsmarkedet. Men dermed tager de jo bare job fra kandidaterne og udnytter ikke de ekstra kompetencer, de har fået via ph.d.-uddannelsen. Det giver ikke den bedste investering set i forhold til de ekstra tre års uddannelse – hverken for samfundet eller for de unge. De skal i stedet ud og skabe mere forskning, innovation og vækst i virksomhederne, og AC vil derfor gerne invitere ministerier, universiteter, erhvervsorganisationer, faglige organisationer og andre interesserede til at indgå i en fælles kampagne for at nå det mål.

En ny bred aftale om forskningsinvesteringer

En endnu større udfordring bliver det at finde midlerne til at fortsætte ph.d.-satsningen, for globaliseringsmidlerne, som hidtil har finansieret satsningen, udløber ved udgangen af 2012. Hvis vi skal fastholde ph.d.-optaget på det nuværende niveau, så kræver det politisk vilje til også at afsætte et milliardbeløb til det formål i den kommende periode. Det synes langt de fleste er en rigtig god idé, også AC, men viljen skal også række til at se hinanden i øjnene og prioritere de penge, det koster.

I den forgangne periode har det været en kraftanstrengelse for universiteterne at optage det forventede antal ph.d.er, og uden nye midler til finansiering af det ekstra optag forekommer det ikke sandsynligt, at det vil kunne opretholdes. Det er en udfordring, som vi må tage alvorligt. AC ser derfor meget frem til, at politikerne snarest indleder forhandlinger om en ny bred aftale om forskningsinvesteringer fra 2013 og frem – herunder også den fortsatte finansiering af ph.d.-satsningen.

Debatindlægget har været bragt i Altinget torsdag den 1. december 2011.